

El llenguatge

26/IV/1978

En té de

més bonics

Ens hem referit sovint —ahir ha mateix— a la interrelació que hi ha entre la preposició de i el pronom en. El pronom en substitueix habitualment els complements introduïts per la preposició de i, ahir, la fa sorgir en aquells casos en què aquest pronom substitueix únicament l'element estrictament nominal d'un complement, ja que aleshores la preposició de introdueix l'adjectiu qualificatiu o el possessiu que fan d'atribut del pronom en (és a dir, del nom que substitueix). Així, una oració com Encara hi ha llibreries que no tenen llibres catalans es pot reduir a Encara hi ha llibreries que no en tenen de catalans. Anàlogament, No fumo tabac ros: només en fumo de negre. Hi ha dos mocadors meus i quatre de teus. Notem, també, sense la presència efectiva del pronom en però amb la capacitat d'intervenir-hi: Hi havia cinc cadires altes i tres de baixes.

Ja hem comentat algun cop la incorrecció sintàctica que consisteix en l'eliminació d'aquesta preposició, eliminació —gravíssima— que converteix en elements substantius aquells que són purament adjectius, especialment si són aplicables a persones. Efectivament, diem Un de blanc i un de negre o bé Dos d'anglesos i tres de francesos hom entén que aquests mots —blanc, negre etc.— són adjectius referits a unes determinades coses sobreenteses. Però diem, simplement, Un blanc i un negre i Dos anglesos i tres francesos, cal entendre necessàriament que es tracta de persones (d'aquestes races o nacionalitats).

Però caldria ampliar l'advertiment amb dues observacions. Encara que l'adjectiu vagi precedit per un adverbí no s'ha de prescindir, en aquests casos, de la preposició de: En tenia de més bonics. N'hi havia de netament rebutjables. Quan l'atribuït sigui format per dos adjectius units per la copulativa i es prescindirà de la preposició davant el segon en aquells casos en què aquest segon adjectiu es refereixi als mateixos elements específics designats pel nom. Així, En tenia de vermelles i grogues vol dir que tenia bufandes —per exemple— bicolores: vermelles i grogues ahir. En canvi, En tenia de vermelles i de grogues vol dir que en tenia de dues menes: de color vermell i de color groc.

Albert Jané